

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

[Redacted signature area]

# nota

Reactie naar aanleiding van vragen inzake het onderzoek naar aanlanding stroomkabel van windpark door Schiermonnikoog

**Datum**

3 oktober 2022

**Kenmerk**

DGKE-DRE / 22506381

**Bhm: 22509650**

**Bijlage(n)**

1

**Parafenroute**

[Redacted signature lines]

## Aanleiding

Op 19 juli 2022 hebben verschillende Eerste Kamerfracties vragen gesteld over de aansluiting van het windpark op zee Ten Noorden van de Waddeneilanden. Door middel van deze brief beantwoordt u deze vragen. Voor de beantwoording is gewacht op de publicatie van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD, ter inzage gelegd op 30 september), zodat er meer informatie in de antwoorden kon worden opgenomen.

## Advies

U kunt de bijgevoegde brief ondertekenen.

## Kernpunten

- Er zijn vragen gesteld door de Eerste Kamerfracties van Groenlinks, Nanninga, en Partij voor de Dieren.
- In de vragen gaan de leden met name in op welke (milieu)effecten onderzocht worden en hoe omgegaan wordt met eventuele toekomstige aanlandingen van nieuwe windparken. Ook worden vragen gesteld over de gaswinning.
- De beantwoording van de vragen is afgestemd met de op 30 september ter inzage gelegde cNRD.

## Toelichting

- Naar aanleiding van de nota over de ter inzagelegging van de cNRD stelde u de vraag "In hoeverre kan deze route ook een oplossing bieden voor te bouwen Duitse parken en de aansluiting daarvan?". Dit betrof routes door het Eems-Dollard Verdragsgebied / de tunnel.
- Duitsland heeft voor haar reeds aangewezen windparken al geruime tijd geleden corridors in haar deel van de Waddenzee gereserveerd.
- Voor nieuw aan te wijzen windenergiegebieden is dit nog niet gedaan, hierbij moet wel gezegd worden dat Duitsland het merendeel van haar opgave al vooruit heeft gepland. Er zijn in de door ons met hun gevoerde gesprekken geen signalen geweest dat zij een van de door ons onderzochte routes willen gebruiken voor de aansluiting van Duitse windparken op zee.

Ontvangen BBR

- Vanuit Duitsland bestaat wel de wens voor nieuwe hybride offshore windparken in de Noordzee. Dergelijke "energiehubs" leveren groene stroom aan verschillende landen en dragen bij aan de voorzieningszekerheid.
- Tijdens de klimaatconsultatie van 4 oktober is er afgesproken om deze energiehubs te onderzoeken. Tezamen met de mogelijkheid van de aansluiting van deze windparken binnen de scheepvaartroutes met multifunctioneel ruimtegebruik. Deze routes worden onderzocht naast de bestaande routes binnen onbetwist Nederlands gebied.
- In de verklaring van Wilhemshaven zal tijdens de trilaterale Waddenconferentie deze afspraak worden bevestigd.
- Ambtelijk pakken we de uitvoering van deze onderzoeken in samenwerking met IenW verder op.